

Valvontasuunnitelma

2020

1. ALKUSANAT	1
2. MÄÄRITELMÄT	1
3. PELASTUSLAITOKSEN VALVONTATEHTÄVÄ	3
3.1. Satakunnan pelastuslaitoksen valvonta-alue	3
3.2. Valvontavelvoitteen sisältö	4
4. VALVONTASUUNNITELMA.....	5
4.1. Valvontasuunnitelman sisältö.....	6
4.2. Valvontasuunnitelman voimassaolo ja ajantasaisuus	6
4.3. Valvonnan maksullisuus	6
4.4. Valvontasuunnitelmasta tiedottaminen	6
4.5. Valvontasuunnitelman toteutumisen arviointi	7
5. VALVONTATOIMENPITEIDEN SUUNNITTELU JA TOTEUTTAMINEN.....	7
6. MÄÄRÄAIKAINEN VALVONTA	8
6.1. Yritys- ja laitoskohteet	8
6.2. Asuinrakennusten valvonta	10
6.3. Vapaa-ajan asuntojen valvonta	12
7. ENNAKOIMATON VALVONTA	12
7.1. Rakennuksen käyttöönotto.....	12
7.2. Jälkivalvonta	13
7.3. Ylimääräiset palotarkastukset	13
7.4. Yleisötilaisuuksien valvonta	13
7.5. Vuositeemat.....	13
7.6. Tilapäismajoitus	14
8. VAARALLISTEN KEMIKAALIEN KÄSITTELYN JA VARASTOINNIN VALVONTA	14
8.1. Vaarallisten kemikaalien vähäinen teollinen käsittely ja varastointi	14
8.1.1. Öljylämmityslaitteistojen erityisvaatimukset.....	14
8.1.2. Öljysäiliöiden valvonta	15
8.1.3. Pyrotekniset tuotteet.....	15
8.1.4. Ilotulitteiden yksityinen käyttö	15
8.2. Erikoistehosteet ja muut tuliesitykset	16
9. ASIAKIRJAVALVONTA	16
9.1. Pelastussuunnitelmien valvonta	16
9.2. Poistumisturvallisuus selvitykset	16
9.3. Muu asiakirjavalvonta	17
10. VIRANOMAISYHTEISTYÖ.....	17
10.1. Yhteistyötahot	19
11. SEURANTA.....	19
12. LIITTEET	20
Liite 1, Määräaikaisten palotarkastusten ja paloturvallisuuden	21
itsearviointin lukumäärälliset vaateet vuonna 2020.....	21
Liite 2, Valvontatyön resurssi 2019 ja suunniteltu resurssi 2020...	22
Liite 3, Valvontavälitaulukko A1-A6 kohteet	23

Kehittämis- ja hallintoyksikkö			Valmistelu	27.11.2019	Hannula, Klimoff, Kuusinen, Marttila, Poukka, Puolitaival, Torvinen
Numero			Tarkastus		
Revisio		Versio	Hyväksyntä		
Tarkistus- ja muutoshistoria:					
Päiväys	Versio	Tekijä	Kuvaus		

27.11.2019

1. ALKUSANAT

Valvontatoiminta on tärkeä osa pelastuslaitoksen palvelutasoa ja turvallisuuspalveluita, jonka tavoitteet, sisältö ja toteutus ovat kansallisesti säädelyjä. Näistä velvoitteista ei voi tinkiä esimerkiksi resurssipulaan vedoten. Satakunnan pelastuslaitoksen A1-A6 kohteiden valvontatoiminta on viime vuosina jäänyt alle säädetyin, jonka vuoksi tavoitteeksi on asetettu tarkastamatta jääneiden kohteiden valvontakäynnit kolmen seuraavan vuoden aikana. Nämä tehdään kullekin vuodelle määriteltyjen kohteiden lisäksi ja osin yhdistäen kohteen valvontatapahtumaan aiemmin toteuttamatta jääneet tapahtumat, myös tietojärjestelmissä. Asuinrakennusten valvontakäynnit suunnataan aiempaa edemmän kerrostaloihin niiden ihmismäärien ja onnettomuusriskien vuoksi. Merkittävä osa valvontasuoritetta ovat dokumentointi ja kohteelle annettava tarkastuspöytäkirja, jotka tavoitteellaan toteutettavan kahden viikon kuluessa valvontakäynnistä.

Pekka Tähtinen
pelastusjohtaja

2. MÄÄRITELMÄT

Arvioivalla eli auditoivalla palotarkastuksella tarkoitetaan riskien arviointiin perustuvaa palotarkastusta A1-A6 valvontakohteissa, joiden tarkastusväliksi on määritelty enintään 24 kuukautta. Arvioinnissa pyritään saamaan lukuarvo turvallisuuden tilasta. Lukuarvo on nimetty riskiluvuksi. Tarkastuksessa on turvallisuus jaettu kuuteen mitattavaan ryhmään. Ryhmät muodostavat kohteen turvallisuuskulttuurin.

Asiakirjavalvonnalla tarkoitetaan esitettyjen dokumenttien perusteella tehtyjä arviointeja, lausuntoja, viranomaispäätöksiä ja muita viranomaisen määrittelemiä toimenpiteitä, jotka kohdistuvat pelastuslaitoksen valvonnan alaisiin kohteisiin.

Asuinrakennuksella tarkoitetaan ympärivuotisessa asuinkäytössä olevaa rakennusta. Asuntoloita ei kuitenkaan luokitella tähän kohderyhmään.

Eriyinen palotarkastus (rakennuksen käyttöönotto) Uudisrakennus- tai saneerauskohteessa tehtävä valvontakäynti, jonka rakennusvalvontaviranomainen on määritellyt käyttöönottokatselmuksen ja toiminnan aloittamisen ehdoksi.

Satavarmaa turvallisuutta – lähellä sinua

Satakunnan pelastuslaitos | Satakunnankatu 3 | 28100 PORI
Puh. vaihde 02 621 1500 | etunimi.sukunimi@satapelastus.fi | www.satapelastus.fi

Ilotulitemyyntipisteen tarkastuksella tarkoitetaan kemikaaliturvallisuuslain (390/2005) 63 ja 64 § mukaista valvontakäyntiä, joka kohdistuu pyroteknisten tuotteiden varastointiin kaupan yhteydessä.

Jälkitarkastuksella tarkoitetaan valvontakäynnillä tehtävää tarkastusta, jossa valvotaan, että palotarkastuksessa aiemmin annettuja korjausmääräyksiä on noudatettu. Jälkitarkastus toimitetaan palotarkastuksella annettujen määräaikojen umpeuduttua ennen seuraavaa määräaikaista palotarkastusta.

Jälkivalvonnalla tarkoitetaan annettujen korjausmääräysten toteutumisen valvontaa. Jälkivalvontaa voidaan suorittaa tilanteen mukaan esim. jälkitarkastusten ja asiakirjavalvonnan avulla.

Paloturvallisuuden itsearviointilla tarkoitetaan yleensä kiinteistön edustajan tekemää itsearviointia kiinteistönsä turvallisuudesta pelastusviranomaisen antaman ohjeistuksen mukaisesti. Itsearviointi pohjautuu pelastusviranomaisen valvontavastuulla oleviin asioihin.

Palotarkastuksella tarkoitetaan:

- Palotarkastus (määräaikainen): valvontasuunnitelman mukaisella valvontakäynnillä määrävälein tehtävää pelastusviranomaisen suorittamaa palotarkastusta.
- Palotarkastus (pyydetty): Kiinteistön edustajan pyynnöstä valvontakäynnillä suoritettavaa palotarkastusta, joka tehdään aina pelastusviranomaisen harkinnan mukaan. Katso ylimääräinen palotarkastus.
- Palotarkastus (ylimääräinen): Pelastusviranomaisen harkinnan mukaan valvontakäynnillä suoritettavaa palotarkastusta, jota ei ole ajoitettu tai kohdennettu valvontasuunnitelmassa. Ylimääräisiä palotarkastuksia tehdään esimerkiksi seuraavista syistä:
 - nuohoojan, tarkastuslaitoksen, toisen viranomaisen, yrityksen tai yksityishenkilön ilmoitus palo- ja henkilöturvallisuuteen liittyvistä puutteista
 - huomattavaa palovaaraa aiheuttavan rakennustyömaan aloittamisen yhteydessä
 - epäiltäessä, että palo- ja poistumisturvallisuudessa tai muussa henkilöturvallisuudessa on oleellisia puutteita
 - teematarkastusten yhteydessä
- Palotarkastus (yleisötilaisuus): Pelastusviranomaisen yleisötilaisuuden dokumenttien ja arvioidun riskin perusteella pääsääntöisesti ennen yleisötilaisuuden alkamista suorittama valvontakäynti, jossa tarkastetaan tapahtuman turvallisuusjärjestelyt.

Tarkastusvälillä tarkoitetaan tässä valvontasuunnitelmassa määriteltyä ajanjaksoa, joka on riskien arviointiin perustuen määritelty kohteen määraikaisten palotarkastusten väliseksi ajaksi.

Vaarallisten kemikaalien vähäistä käsittelyä ja varastointia harjoittavan kohteen käyttöönottotarkastuksella tarkoitetaan valvontakäynnillä suoritettavaa kemikaaliturvallisuuslain 390/2005 27a §:n mukaista tarkastusta ennen tuotantolaitoksen käyttöönottoa.

Valvontakohteella tarkoitetaan palotarkastussovelluksessa määriteltyä kohdetta, joka pääsääntöisesti on kiinteistö tai yleisötapahatuma tms.

Valvontakäynnillä tarkoitetaan tässä valvontasuunnitelmassa määriteltyä kohdekäyntiä esimerkiksi palotarkastusta.

Vapaa-ajan asuinrakennuksella tarkoitetaan rakennusta, jota ei ole tarkoitettu ympärivuotiseen vakituiseen asumiseen. Esimerkiksi kesämökit kuuluvat tähän ryhmään.

Öljylämmityslaitteiston käyttöönottotarkastuksella tarkoitetaan Valtioneuvoston asetuksen vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta 685/2015 mukaista valvontakäynnillä suoritettavaa tarkastusta, joka kohdistuu sumutuspolttimella varustettuun öljylämmityslaitteistoon.

3. PELASTUSLAITOKSEN VALVONTATEHTÄVÄ

Pelastuslaitoksen on alueellaan valvottava pelastuslain 2. ja 3. luvun säännösten noudattamista. Valvonnan suorittamiseksi pelastuslaitoksen on tehtävä palotarkastuksia ja muita valvontatehtävän edellyttämiä toimenpiteitä (Pelastuslaki 379/2011 78 §).

Valvontavelvoitteita tulee myös mm. kemikaaliturvallisuuslaista (Laki vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta 390/2005).

Lisäksi on myös muuta lainsäädäntöä ja ohjeistusta, jota pelastusviranomaisen on huomioitava valvontatehtävää suorittaessaan.

3.1. Satakunnan pelastuslaitoksen valvonta-alue

Satakunnan pelastuslaitoksen valvonta-alueena on koko Satakunnan maakunta, jonka väestö 1.1.2019 oli 218 624 asukasta. Satakunnan pinta-ala on 8 268 km² ilman merialueita ja siihen kuuluu 17 kuntaa.

Satakunnan pelastuslaitos on jakanut valvonta-alueensa neljään toimialueeseen. Valvontaa suoritetaan toimialueittain, mutta myös keskiteysti.

Satakunnan pelastuslaitoksen toimialueet	Kunnat	Asukkaita
Porin toimialue 102 861 asukasta	Pori Ulvila Nakkila	84 403 13 021 5 437
Rauman toimialue 67 373 asukasta	Rauma Eura Eurajoki Säkylä	39 360 11 748 9 454 6 811
Kaakkois-Satakunnan toimialue 24 335 asukasta	Huittinen Harjavalta Kokemäki	10 091 7 018 7 226
Pohjois-Satakunnan toimialue 24 055 asukasta	Kankaanpää Merikarvia Karvia Pomarkku Jämijärvi Honkajoki Siikainen	11 471 3 115 2 390 2 146 1 809 1 666 1 458

3.2. Valvontavelvoitteen sisältö

Valvonta kohdistuu lainsäädännössä pelastusviranomaisten valvottavaksi määrättyjen säännösten noudattamiseen. Valvonnassa korostetaan kohteen oman toiminnan merkitystä turvallisuuden parantamisessa.

Valvonnan muotoja on erilaisia. Pääasiallisin valvontamuoto on palotarkastus. Palotarkastuksen tavoitteena on tukea toimijan omatoimista varautumista sekä korostaa kohteen oman toiminnan merkitystä turvallisuuden parantamisessa.

Pelastuslain muilla ”valvontatehtävän edellyttämällä toimenpiteillä” tarkoitetaan erityisesti asiakirjavalvontaa, jonka tarkoituksena on varmistaa pelastuslaissa ja muissa säädöksissä pelastusviranomaisen valvottavaksi säädettyjen velvoitteiden noudattamista. Asiakirjavalvonta perustuu esitettyihin dokumentteihin. Pelastuslaitos käsittelee mm. pelastussuunnitelmia, poistumisturvallisuusselvityksiä, riski-ilmoituksia, tarkastuslaitosten tarkastuspöytäkirjoja pelastustoimen laitteiden tarkastuksista ja säiliöpöytäkirjoja. Asiakirjoista tehtyjen havaintojen perusteella voidaan käynnistää valvontatoimenpiteitä.

Palotarkastusten ja asiakirjoihin perustuvan valvonnan lisäksi pelastuslaitoksen tulee osana valvontatehtäväänsä seurata ja valvoa yleisesti pelastuslain 2 ja 3 luvuissa tarkoitettujen velvoitteiden noudattamista pelastustoimen alueella. Käytännössä tämä tarkoittaa huolellisuusvaatimuksen (4 §), varovaisen tulenkäsittelyn (5 §), avotulen teon (6 §) ja

kulotuksen (7 §) valvontaa sekä kiinteistöjen pelastusteiden esteettömyyden valvontaa (11 §) sekä yleisötilaisuuksien pelastussuunnitelmien toteutumisen valvontaa (16 §). Valvontaa suorittavat muun muassa pelastuslaitoksen pelastusyksiköiden henkilöstön pelastusviranomaiset, esimerkiksi samalla kun yksiköt muutoinkin liikkuvat pelastustoimen alueella. Lisäksi pelastuslaitokset suorittavat muuta valvontatoimintaa esimerkiksi erityisten valvontaprojektien muodossa yhdessä muiden valvontaviranomaisten kanssa.

Pelastuslaitoksen suorittamaan valvontaa liittyy pelastuslain 27 §:ssä tarkoitettua ohjausta, valistusta ja neuvontaa, jonka tavoitteena on tulipalojen ja muiden onnettomuuksien ehkäiseminen. Pelastustoimen ohjauksella tarkoitetaan toimia, joilla pelastuslaitos edistää, tukee ja seuraa pelastuslain velvoitteiden toteutumista. Tällaisia ohjaustoimenpiteitä ovat esim. pelastussuunnitelmien laatimisen ohjaaminen, poistumisturvallisselvitysten laatimisen ohjaus ja viranomaisen suorittama arviointimenettely sekä pelastustoimen laitteiden ja laitteistojen kunnossapidosta ohjaaminen.

Valvonnan sisältöön kuuluu oleellisena osana annettujen korjausmääräysten noudattamisen valvonta. Jälkivalvonnan keinoja ovat mm. havaittujen puutteiden korjausten toteutumisen varmistaminen dokumenttien perusteella, jälkitarkastusten tekeminen, hallintopakkeinojen käyttäminen ja rikosilmoitusten tekeminen. Jälkivalvonnan toteuttamisen arvioidaan parantavan valvonnan vaikuttavuutta ja on osoitus valvonnan laadukkuudesta.

Lain vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta 390/2005 pelastusviranomaisen valvontavastuulle on annettu pääsääntöisesti vaarallisten kemikaalien vähäinen teollinen käsittely ja varastointi.

Jos pelastusviranomaisen valvontatehtävää suorittaessaan havaitsee turvallisuuspuutteita, on annettava korjausmääräyksiä tai keskeytettävä toiminta pelastuslain 379/2011 81 §:n mukaisesti.

4. VALVONTASUUNNITELMA

Pelastuslaitoksen tulee suunnitella etukäteen sille pelastuslaissa määritellyn valvontavelvoitteen toteuttaminen. Pelastuslain 379/2011 79 §:n mukaan pelastuslaitoksen on laadittava valvontasuunnitelma valvontatehtävän toteuttamisesta. Valvontasuunnitelman tavoitteena on täyttää pelastuslain edellytykset suunnitelmalliselle, riskiperusteiselle ja laadukkaalle valvonnalle. Valvontasuunnitelma ohjaa pelastuslaitoksen käytännön valvontatyötä.

Aluehallintovirasto valvoo valvontasuunnitelman toteutumista osana pelastustoimen palvelujen saatavuuden ja tason valvontaa.

4.1. Valvontasuunnitelman sisältö

Valvontasuunnitelmassa määritellään suoritettavat palotarkastukset ja muut valvontatoimenpiteet sekä kuvataan, miten valvontasuunnitelman toteutumista arvioidaan. Valvontasuunnitelmassa määritetään määräaikaisen valvonnan välit. Valvontasuunnitelma perustuu palvelutasopäätökseen.

Valvonnan suorittamiseksi pelastuslaitos tekee palotarkastuksia sekä muita valvontatehtävän edellyttämiä toimenpiteitä, kuten esimerkiksi asiakirjavalvontaa. Valvonnan toimenpiteisiin kuuluvat myös pelastuslain 105 ja 106 §:ssä mainitut pakkokeinot ja rangaistukset.

Valvontasuunnitelmassa kuvataan miten pelastuslaitos itse arvioi valvontasuunnitelmansa toteutumista. Valvontasuunnitelmaan kootaan tiedot myös toteutuneista valvontatoimenpiteistä ja muista onnettomuuksien ehkäisyyn käytetyistä resursseista.

4.2. Valvontasuunnitelman voimassaolo ja ajantasaisuus

Tämä valvontasuunnitelma on voimassa 1.1.2020 alkaen.

Valvontasuunnitelma on tarkistettava vuosittain ja muutoinkin, jos tarkistamiseen on erityinen syy.

”Valvontasuunnitelma tarkistetaan vuosittain siten, että johtokunta käsittelee seuraavan kalenterivuoden valvontasuunnitelman loppuvuoden kokouksessaan.” (Satakunnan pelastuslaitoksen johtokunnan kokous 24.4.2012)

4.3. Valvonnan maksullisuus

Satakunnan pelastuslaitos perii palveluhinnaston mukaisesti valvonnastaan maksuja. Palveluhinnasto on erillinen asiakirja, jota ei ole sisällytetty valvontasuunnitelmaan. (pelastuslaki 379/2011 96§)

4.4. Valvontasuunnitelmasta tiedottaminen

Valvontasuunnitelma on julkinen asiakirja. Suunnitelma on nähtävissä Satakunnan pelastuslaitoksen verkkosivuilla. Valvontasuunnitelma toimitetaan tiedoksi aluehallintovirastolle.

4.5. Valvontasuunnitelman toteutumisen arviointi

Valvontasuunnitelman toteutumista arvioidaan Satakunnan pelastuslaitoksen johtoryhmälle annettavilla säännöllisillä raporteilla mm. palotarkastusten toteutumisesta suhteessa annettuihin tavoitteisiin.

5. VALVONTATOIMENPITEIDEN SUUNNITTELU JA TOTEUTTAMINEN

Riskien arviointi

Pelastuslaitoksen valvontatehtävän suunnittelu ja toteuttaminen on perustuttava riskien arviointiin. Suunnittelussa otetaan huomioon pelastustoimen alueen erityispiirteet eli paikalliset olosuhteet, alueella esiintyvät riskit ja muuttuva elinympäristö.

Riskien arvioinnissa on otettu huomioon Pelastuslaitosten kumppanuusverkoston ohje: "Ohje pelastuslaitoksen valvontasuunnitelmasta 31.12.2014".

Vaikuttavuus

Suunnittelun tavoitteena on kohdentaa valvonta valvonta-alueella siten, että sen vaikuttavuus olisi mahdollisimman merkittävä alueen turvallisuudelle. Valvonnan tulee olla kattavaa käsittäen alueen erityyppiset kohteet. Riskiperusteisen valvonnan varmistamiseksi huolehditaan siitä, että valvonnan toteutumista ja vaikutuksia seurataan säännöllisesti ja toimintaa kohdennetaan seurannan tulosten perusteella.

Valvontatoimenpiteet

Valvontatoimenpiteet ovat osa pelastuslaitoksen onnettomuuksien ehkäisyyn kohdistuvasta työstä. Toteutuneita riskejä analysoimalla voidaan suunnata onnettomuuksia ennaltaehkäisevää työtä. Tapahtuneiden onnettomuuksien lisäksi pyritään tunnistamaan myös muita turvallisuusriskejä valvontakohteiden määrittelyssä.

Valvontatoimenpiteet kohdennetaan alueen riskien ja muiden erityisten valvontatarpeiden mukaisesti. Valvontatoimenpiteiden kohdentamisella pyritään vähentämään onnettomuuksia ja niistä aiheutuneita henkilö- ja omaisuusvahinkoja. Esimerkiksi tulipalojen sytymissytilaston avulla saadaan arvioitua suurelta osin, minkälaisiin asioihin valvontaa tulee kohdistaa.

Valvontasuunnitelmassa kuvataan valvonnan toteutustavat ja aikataulut huomioiden valvontatoiminnan resurssit, mutta kuitenkin niin, että lainsäädännön vaateet täyttyvät. Pelastuslaitos määrittelee valvonnan toteuttamisen menettelyt ja kohdentamisen.

Valvonnan kehittäminen

Valvonnan kehittämiseksi pelastuslaitos on perustanut valvontatiimin, johon kuuluu nimettyjä henkilöitä. Valvontatiimin tehtäviä ovat mm. yhteiset linjaukset, vaativimpien lausuntojen ohjaus ja valvontakohteiden tarkastusvälien määrittely riskiperusteisesti.

Kemikaaliturvallisuuden kehittämiseksi pelastuslaitos perustaa vuoden 2020 alusta alkaen kemikaaliturvallisuustiimin, johon kuuluu erikseen nimettäviä henkilöitä. Kemikaaliturvallisuustiimin tehtäviä ovat mm. kemikaaliturvallisuuden kehittäminen ja siihen liittyvän valvonnan kehittäminen, ulkoisten pelastussuunnitelmien laadinnan ohjaus ja niihin liittyvien suuronnettomuusharjoitusten ohjaus. Ydinturvallisuuteen liittyvien asioiden yhteydessä kutsutaan tiimin jäseneksi pelastuslaitoksen erityisasiantuntija.

Tarvittaessa pelastuslaitos voi perustaa erilaisia työpajoja kehittämään eri valvonnan osa-alueita.

Valvontatyön yhtenäistämiseksi on suunnitteilla valvonnan työohjeistus vuoden 2020 aikana.

6. MÄÄRÄAIKAINEN VALVONTA

6.1. Yritys- ja laitoskohteet

Valvonnan tavoitteena on parantaa ihmisten turvallisuutta ja vähentää onnettomuuksia. Riskeinä tarkastellaan henkeen, omaisuuteen, ympäristöön ja kulttuuriarvoihin kohdistuvia uhkia. Valvonta kohdennetaan mukaan lukien valvontataajuus ja valvonnan sisältö näiden riskien perusteella.

Yritys- ja laitoskohteet on jaettu rakennuksen käyttötavan mukaisesti seuraavasti:

- Ympäri vuorokautisessa käytössä olevat kohteet (A1)
- Opetusrakennukset ja päiväkodit (A2)
- Kokoontumis- ja liiketilat (A3)
- Teollisuus- ja varastorakennukset (A4)
- Maatalouden tuotantotilat (A5)
- Muut rakennukset (A6)

Valvontakohteiden A1-A6 periaatteelliset tarkastusvälit on esitetty tämän valvontasuunnitelman liitteessä. Näiden keskimääräisten tarkastusvälien määrittämisessä on hyödynnetty tutkittua tietoa, josta tarkemmin Pelastuslaitosten kumppanuusverkoston ohjeen: "Ohje pelastuslaitoksen valvontasuunnitelmasta 31.12.2014" liitteissä. Omaisuusvahinkoriskien lisäksi on arvioitu suuronnettomuuden henkilöriskin mahdollisuutta sekä pyritty huomioimaan merkittävien kulttuuri- ja ympäristöarvojen riskit.

Valvontavälitaulukon harmaat palkit osoittavat suositellut minimi- ja maksimitarkastusvälit. Harmaiden palkkien numeroarvot kertovat suositellut keskimääräiset tarkastusvälit. Valvonnassa voidaan tarvittaessa painottaa jotain kohderyhmää, jossa on havaittu riskejä tai johon kohdistetaan esim. valtakunnallista turvallisuuskampanjointia.

Kohde voi kuulua useaan ryhmään, esim. varastorakennuksiin A4 ja Seveso-kohteisiin A6. Tällöin tarkastusväliä määritettäessä käytetään pienemmän tarkastusvälin antavaa ajanjaksoa.

Lisäykset tarkastusväleihin:

- A145: Isot parakkikylät, 24kk: peruste: tärkeän rakennuskohteen rakentamisen sujuminen ja rakennusten läheisyys toisiinsa nähden
- A635: Kerrostalot, joissa vähintään 9 kerrosta, 60kk: peruste: ei huomioitu ohjeistuksessa
- A635: Vanha Rauma, 48kk: peruste: ei huomioitu ohjeistuksessa

Tarkastusväliä voidaan pidentää tai lyhentää lähtökohtaisesta tarkastusvälistä tapauskohtaisesti. Kohteen vastuutarkastaja esittää yksittäisen kohteen tarkastusvälin pidentämistä valvontatiimille, joka ratkaisee asian. Pelastusviranomaisen voi harkintansa perusteella kuitenkin lyhentää minkä tahansa yksittäisen valvontakohteen tarkastusväliä tilanteen niin edellyttäessä. Harkinnan perusteella ongelmallinen kohde voidaan aina siirtää kuuden kuukauden välein tarkastettavaksi, kunnes turvallisuustilanne on saatu riittävälle tasolle.

Muutoin Satakunnan pelastuslaitos noudattaa Pelastuslaitosten kumppanuusverkoston valvontasuunnitelmaohjeen periaatteellisia valvontavälejä, jotka on esitetty tämän valvontasuunnitelman liitteessä.

Kohteen tarkastusväliksi ei tule käytännössä muodostumaan läheskään joka kohteessa esimerkiksi tasaa 24 kuukautta. Hyvänä käytäntönä voidaan pitää valvontakäynnin ajankohdan pysymistä ± 3 kuukauden sisällä suunnitellusta, kuitenkin siten, että ajankohta osuu oikealle kalenterivuodelle. Mikäli valvontaa ei ehditä suorittamaan suunnitellun kalenterivuoden aikana, huomioidaan se seuraavan vuoden suunnitelmassa. Tarkastuksen siirtyminen seuraavalle vuodelle ei siirrä kyseisen vuoden palotarkastuksen suorittamisen ajankohtaa.

Kohdekohtaista riskinarviointia tehtäessä otetaan huomioon aiempien palotarkastusten havainnot. Kohdekohtainen valvontaväli riippuu kohteen tosiasiallisista riskeistä. Esimerkiksi hyvin toimiva kohteen oman turvallisuuden valvonta tai vastaava muu kohteessa tehtävä sisäinen valvonta ja hyvä turvallisuuskulttuuri sekä turvallisuusjohtaminen ovat omi-

aan pienentämään riskiä ja tätä kautta pidentämään valvontaväliä. Toisaalta toimijan laiminlyönnit ja kohteessa tapahtuneet onnettomuudet voivat olla peruste tihentää valvontaväliä.

Puolustusvoimien hallinnassa olevat kohteet tarkastetaan yhteistoiminnassa joukko-osaston ja kohdetta hallinnoivan toimijan kanssa puolustusvoimien kanssa yhdessä suunnitelluilla valvontaväleillä. Sotilaskohteiden ja muiden salassa pidettävien kohteiden tarkastuksissa ja niiden kirjaamisessa noudatetaan puolustusvoimien ohjeita.

Turvetuotantoalueiden valvonnassa noudatetaan sisäasiainministeriön julkaisemaa opasta turvetuotantoalueiden paloturvallisuudesta.

Arvokas kulttuuriomaisuus otetaan huomioon kohteiden valvontaväliä määriteltäessä.

Satakunnan pelastuslaitos on ottanut käyttöön vuonna 2012 auditoivan palotarkastusmallin yritys ja laitospaikoissa, jota noudatetaan edelleen kohteen valvontavälin ollessa enintään 24 kuukautta.

Yritys- ja laitospaikoitten valvonta toteutetaan tämän valvontasuunnitelman ohjeistusta ja lainsäädäntöä noudattaen.

6.2. Asuinrakennusten valvonta

Asuinrakennusten valvonnan menettelyissä on tapahtunut valtakunnallinen muutos viime vuosina. Paloturvallisuuden itsearviointi on korvannut perinteiset palotarkastukset laajalti valvonnan keinoina. Paloturvallisuuden itsearvioinnilla pyritään tavoittamaan asuinkiinteistöt aiempaa kattavammin. Sen tavoitteena on kiinteistönomistajan turvallisuustiedon ja -asenteiden parantaminen niin, että itsearvioinnilla opetetaan kiinteistön edustajia havainnoimaan kodin paloturvallisuuspuutteet ja korjaamaan ne välittömästi.

Paloturvallisuuden itsearvioinnin käyttö ei siirrä valvonnan vastuuta asukkaille vaan vastuu valvonnan toteuttamisesta on pelastuslaitoksella. Paloturvallisuuden itsearvioinnin palauttamatta jättäminen

Asuinrakennukset, joihin paloturvallisuuden itsearviointia kohdennetaan, voidaan valita useilla eri perusteilla.

Asuinrakennusten valvonta toteutetaan tämän valvontasuunnitelman mukaisesti, liitteen yksi huomioiden seuraavasti:

Alle kolmen asuinhuoneiston rakennukset
(pelastautumissuunnitelmaa suositellaan)

- **Omakotitalot, paritalot tms.**

Nämä rakennukset talousrakennuksineen valvotaan pääsääntöisesti paloturvallisuuden itsearviointia hyödyntäen vähintään 10 vuoden välein.

Näihin kohteisiin voidaan tehdä tarvittaessa myös palotarkastus. Esimerkiksi paloturvallisuuden itsearviointilomakkeen perusteella noussut huoli tai palauttamaton paloturvallisuuden itsearviointilomake voi olla perusteena palotarkastukselle. Kohteisiin, joista on saatu riski-ilmoitus, tehdään palotarkastus ilmoituksen käsittelyn yhteydessä.

Vähintään kolmen asuinhuoneiston rakennukset
(pelastussuunnitelmavelvollisia)

- **Rivi- ja ketjutalot**

Nämä rakennukset tarkastetaan määräaikaisilla palotarkastuksilla vähintään 10 vuoden välein.

Näihin rakennuksiin voidaan tehdä tarvittaessa palotarkastus myös muun syyn vuoksi. Esimerkiksi riski-ilmoituskohteisiin tehdään palotarkastus ilmoituksen käsittelyn yhteydessä.

Pelastussuunnitelmat arvioidaan määräaikaisten palotarkastusten yhteydessä.

Tavoite vuodesta 2021 alkaen: Isännöitsijää ohjeistetaan jakamaan ennen määräaikaista palotarkastusta paloturvallisuuden itsearviointilomake asuntoihin. Lomake pyydetään palauttamaan isännöitsijälle. Vastuutarkastaja pyytää lomakkeet isännöitsijältä ja käyttää niitä apunaan suorittaessaan määräaikaista palotarkastusta.

- **Kerrostalot, luhtitalot**

Nämä rakennukset tarkastetaan määräaikaisilla palotarkastuksilla vähintään 10 vuoden välein.

Näihin kohteisiin voidaan tehdä tarvittaessa palotarkastus myös muun syyn vuoksi. Esimerkiksi riski-ilmoituskohteisiin tehdään palotarkastus ilmoituksen käsittelyn yhteydessä.

Tavoite vuodesta 2021 alkaen: Isännöitsijää ohjeistetaan jakamaan ennen määräaikaista palotarkastusta paloturvallisuuden itsearviointilomake asuntoihin. Lomake pyydetään palauttamaan isännöitsijälle. Vastuutarkastaja pyytää lomakkeet isännöitsijältä

ja käyttää niitä apunaan suorittaessaan määräaikaista palotarkastusta.

6.3. Vapaa-ajan asuntojen valvonta

Vapaa-ajan asuntojen valvonnassa hyödynnetään nuohoojien suorittamaa turvallisuustarkkailua. Nuohoojat toimittavat havaitsemistaan vakavista puutteista tiedon pelastuslaitokselle. Tulevina vuosina harkitaan paloturvallisuuden itsearvioinnin ulottamista myös vapaa-ajanasuntoihin.

7. ENNAKOIMATON VALVONTA

Määräajoin toistettavien valvontakäyntien lisäksi pelastuslaitos suorittaa ennakkoimatonta valvontaa. Tällaista valvontaa ovat mm. yleisötapahtumiin liittyvä valvonta, ennakkoimattomat palotarkastukset, ilmoitusten johdosta tehtävät tarkastukset, asiakirjojen käsittely

Pelastuslaitos antaa toimialaansa kuuluvaa turvallisuuteen liittyvää opastusta ja ohjeistusta. Neuvontaa ovat mm. sähköpostilla, puhelimitse tai paikan päällä annettu ohjeistus asiakkaalle.

7.1. Rakennuksen käyttöönotto

Erityinen palotarkastus suoritetaan ennen rakennuksen käyttöönottoa. Erityisellä palotarkastuksella kiinnitetään erityishuomiota:

- Poistumisturvallisuuteen
- Palo-osastojen rakenteisiin
- Tulisijojen, savupiippujen ja kiukaiden suojaetäisyyksiin
- Rakennuksen osoitenumeron olemassaoloon
- Kemikaaliturvallisuuteen
- Koneiden käyttö- ja huoltosuunnitelmiin
- Pelastussuunnitelman olemassaoloon turvallisuuskaavioineen
- Paloteknisten laitteiden huollon, käytön ja tarkastuksen järjestykseen

Erityisestä palotarkastuksesta laaditaan asiantuntijalausunto rakennusvalvonnalle rakennuksen palo- ja henkilöturvallisuudesta.

Rakennuksen ensimmäinen määräaikainen palotarkastus suoritetaan sen jälkeen, kun rakennusvalvonta on antanut rakennukselle käyttöönottoluvan. Ensimmäisen määräaikaisen palotarkastuksen ajankohdan määrittää erityisen palotarkastuksen suorittaja.

7.2. Jälkivalvonta

Pöytäkirjaan kirjattujen korjausmääräysten toteutus on todennettava. Valvontakäynnin yhteydessä sovitaan asiakkaan kanssa jälkivalvonnan suorittamistavasta. Jälkivalvonnan suorittamistapoja voivat olla mm. asiakirjavalvonta tai jälkivalvontakäynti. Jälkivalvonnan suorittamistapa voidaan kirjata myös tarkastuspöytäkirjaan. Tarvittaessa ryhdytään hallintopakkeihin.

7.3. Ylimääräiset palotarkastukset

Pelastusviranomaisen voi myös päättää ylimääräisen palotarkastuksen tekemisestä ilman ulkopuolista pyyntöä. Tätä valvontakäyntiä ei ole ajoitettu tai kohdennettu valvontasuunnitelmassa. Ylimääräisiä palotarkastuksia voidaan tehdä esimerkiksi seuraavista syistä:

- nuohoojan, tarkastuslaitoksen, toisen viranomaisen tai kuntalaisen ilmoituksen johdosta
- epäily palo-, poistumis- ja henkilöturvallisuuteen liittyvistä puutteista
- palo- ja poistumisturvallisuutta heikentävän rakennustyömaan aloittamisen yhteydessä
- teematarkastukset esim. muiden viranomaisten kanssa
- turvetuotantoalueet ennen tuotannon aloittamista

Kiinteistön edustajan pyynnöstä suoritettava palotarkastus tehdään aina pelastusviranomaisen harkinnan mukaan.

7.4. Yleisötilaisuuksien valvonta

Yleisötilaisuuksiin suoritetaan valvontaa tapahtumakohtaisen riskiarvion perusteella. Riskiarvioinnissa kiinnitetään erityistä huomiota tapahtumapaikan yleisötilaisuuden pelastussuunnitelmaan, palo- ja poistumisturvallisuuteen, osallistujamäärään sekä pyrotekniikkaan ja iletulituksiin. Valvonta voi sisältää myös yleisötilaisuuden tarkastuksen.

7.5. Vuositeemat

Satakunnan pelastuslaitos voi valita vuosittain eri turvallisuuteen liittyviä teemoja. Teeman mukaisesti valvontakäynteihin voidaan sisällyttää yhteistarkastuksia tarpeen mukaan muiden viranomaistahojen kanssa.

Vuoden 2020 teemana on kerrostalojen paloturvallisuus.

7.6. Tilapäismajoitus

Tilapäismajoitukseksi katsotaan lyhytaikaista majoittumista rakennuksessa tai sen tilassa, jota ei ole kohteen voimassa olevassa rakennusluvassa hyväksytty majoituskäyttöön. Pelastusviranomaisen käsittelee saapuneet tilapäismajoitusilmoitukset ja tekee tarvittaessa ylimääräisen palotarkastuksen kohteessa ennen tilapäismajoituksen alkua.

8. VAARALLISTEN KEMIKAALIEN KÄSITTELYN JA VARASTOINNIN VALVONTA

Pelastuslainsäädännön perusteella annettujen tehtävien lisäksi pelastusviranomaiselle on säädetty tehtäviä fysikaalista vaaraa aiheuttavien (palo- ja räjähdysvaarallisten) kemikaalien sekä terveydelle- ja ympäristölle vaarallisten kemikaalien valvontaan liittyen (laki vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta 390/2005).

Valtioneuvoston asetuksessa vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta 685/2015 vaarallisten kemikaalien teollinen käsittely ja varastointi jaetaan laajamittaiseen ja vähäiseen toimintaan. Vähäisen teollisen käsittelyn ja varastoinnin valvonta kuuluu pelastusviranomaiselle.

8.1. Vaarallisten kemikaalien vähäinen teollinen käsittely ja varastointi

Pelastuslaitos käsittelee valvontakohteiden tekemät valtioneuvoston asetuksen vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta 685/2015 mukaiset ilmoitukset sekä tekee tarvittavat päätökset ja käyttöönottotarkastukset.

Valvonta ilmoitusvelvollisuutta vähäisemmissä kohteissa sekä valvonta ilmoitusvelvollisissa kohteissa suoritetaan määräaikaisen palotarkastuksen yhteydessä liitteessä kolme esitetyin määräväleillä sekä tarvittaessa ylimääräisillä palotarkastuksilla.

Valvontasuunnitelman mukaisilla määräaikaisilla tarkastuksilla ilmoitusvelvollisissa kohteissa kiinnitetään erityistä huomiota tuotantolaitoksen turvalliseen käyttöön, laitoksen ja rakenteiden huoltoon ja kunnossapitoon, henkilöstön koulutukseen ja opastukseen sekä onnettomuuksien ehkäisyyn ja pelastustoiminnan organisointiin.

8.1.1. Öljylämmityslaitteistojen erityisvaatimukset

Käyttöön otettaville tai olennaisesti muutettaville öljylämmityslaitteistoille suoritetaan pelastusviranomaisen toimesta 3 kk:n kuluessa laitteiston käyttöönottotarkastus. Kohteiden valvonta suoritetaan määräaikaisten

palotarkastusten yhteydessä sekä tarvittaessa ylimääräisillä palotarkastuksilla.

8.1.2. Öljysäiliöiden valvonta

Maanalaisten öljysäiliöiden kunnan valvontaa tärkeällä tai muulla vedenhankintaan soveltuvalla pohjavesialueella sekä säiliöille tehtävien tarkastusten ja muiden toimenpiteiden valvontaa suoritetaan sekä palotarkastusten yhteydessä, että pelastuslaitokselle toimitettavien tarkastuspöytäkirjojen perusteella.

Pelastuslaitos suosittelee, että muutkin öljysäiliöt tarkastettaisiin samoin kuin edellä mainitut pohjavesialueella olevat.

8.1.3. Pyrotekniset tuotteet

Pelastuslaitos valvoo kemikaaliturvallisuuslain perusteella ilotulitteiden ja muiden pyroteknisten tuotteiden varastointia kaupan yhteydessä sekä tuotteiden luovutusta yksityiseen kulutukseen. Valvontaan liittyen pelastuslaitos käsittelee yksityiseen kulutukseen hyväksytyjen ilotulitteiden ja vähäistä vaaraa aiheuttavien muiden pyroteknisten tuotteiden varastoinnista kaupan yhteydessä kemikaaliturvallisuuslain nojalla tehdyt ilmoitukset ja tekee tarvittavat päätökset ja asettaa tarvittavat ehdot ajantasaisen lainsäädännön mukaisesti.

Kemikaaliturvallisuuslain 64 §:n mukaan pelastusviranomaisen on valvottava suunnitelmallisesti, järjestelmällisesti ja määräajoin pyroteknisten tuotteiden kaupan varastoinnin teknisen toteutuksen ja toimintatapojen vaatimuksenmukaisuutta ja toimivuutta sekä sitä, että varastointi on säännösten ja pelastusviranomaisen päätöksen mukaista.

Satakunnan pelastuslaitoksen alueella em. valvonta suoritetaan kaikissa myyntipisteissä tuotteiden pääasiallisena myyntikautena 27.12. – 31.12., sekä tarvittavilta osin elokuun loppupuolella ns. venetsialaisten alla.

8.1.4. Ilotulitteiden yksityinen käyttö

Ilotulitteiden yksityistä käyttöä valvoo pelastusviranomainen. Pelastusviranomainen käsittelee ilmoitukset ja tekee tarvittaessa päätöksen, jossa voidaan asettaa tarpeellisia ehtoja tai kieltää käyttö, jos siitä aiheutuu erityistä vaaraa.

Ammattimaisten ilotulitteenäytösten lupaviranomaisena toimii poliisi.

8.2. Erikoistehosteet ja muut tuliesitykset

Räjähteitä tai vaarallisia kemikaaleja saa käyttää erikoistehosteena koontumislaisissa 530/1999 tarkoitetuissa yleisissä kokouksissa ja yleisötilaisuuksissa, jos siitä on tehty ilmoitus pelastusviranomaiselle viimeistään 14 vuorokautta ennen tilaisuuden järjestämistä.

Pelastusviranomaisen arvio ilmoituksen. Jos tehosteiden käytölle asetetaan ehtoja tai rajoituksia tai jos se kielletään, tehdään siitä päätös. Tehostetoteutuksen tai muun tuliesityksen tarkastuksesta tehdään pöytäkirja.

9. ASIAKIRJAVALVONTA

Pelastuslaitos suorittaa asiakirjavalvontaa valvontavelvoitteensa mukaisesti. Dokumenttien käsittelyä, jossa asiakirja otetaan vastaan, kirjataan tulleeaksi ja arkistoidaan ilman aktiivista arviointia ei lasketa asiakirjavalvontasuoritteeksi.

9.1. Pelastussuunnitelmien valvonta

Satakunnan pelastuslaitos arvio ja antaa neuvontaa asuinrakennusten sekä yritysten ja laitosten pelastussuunnitelmista sekä yleisötilaisuuksien pelastussuunnitelmista.

Asuinrakennusten sekä yritysten ja laitosten pelastussuunnitelmia valvotaan ensisijaisesti kohteisiin suoritettavien määräaikaisten palotarkastusten yhteydessä.

Pelastussuunnitelman sisältöä valvotaan erityisesti seuraavista syistä:

- havaitaan tarpeita suunnittelun ohjauksessa
- puutteita riskien arvioinnissa
- puutteita turvallisuusjärjestelyjen kuvauksessa
- puutteita henkilöstön koulutuksessa
- puutteita muussa keskeisessä asiassa
- uusien rakennusten käyttöönoton aloittamisen yhteydessä
- ennen yleisötilaisuuden alkamista

9.2. Poistumisturvallisuusselvitykset

Satakunnan pelastuslaitos valvoo poistumisturvallisuusselvitysten laatimista ja niiden edellyttämien toimenpiteiden toteutumista palotarkastusten yhteydessä. Pelastusviranomaisen antaa tarvittaessa neuvontaa

poistumisturvallisuusselvityksen laadinnasta ja arvioi saamansa poistumisturvallisuusselvityksen perusteella kohteen poistumisturvallisuuden.

Pelastusviranomainen voi velvoittaa toiminnanharjoittajan määräajassa täydentämään poistumisturvallisuusselvitystä ja toteuttamaan yhteistyössä pelastuslaitoksen kanssa kohteessa poistumiskokeen.

Jos poistumisturvallisuus ei täytä säädettyjä vaatimuksia, toiminnanharjoittajan tulee laatia alueen pelastusviranomaisen asettamassa määräajassa suunnitelma poistumisturvallisuuden saattamiseksi laissa säädettyjen vaatimusten mukaiseksi.

9.3. Muu asiakirjavalvonta

Pelastusviranomainen käsittelee valvontatyössään lisäksi mm. seuraavia asiakirjoja:

- Sähkötarkastuspöytäkirjat
- Räjähdyssuojausasiakirjat
- Nuohoojilta tulleet riski-ilmoitukset
- Paloilmoittimien toteutuspöytäkirjat/elinkaarikirjat ja tarkastuslaitosten tarkastuspöytäkirjat
- Automaattisten sammutuslaitteistojen suunnitteluperustepöytäkirjat ja tarkastuslaitosten tarkastuspöytäkirjat
- Savunpoistolaitteistojen suunnitelma-asiakirjat
- Huolto- ja kunnossapito-ohjelmat
- Ilmoitukset väestönsuojista ja väestönsuojien käyttöönotto- ja määräaikaistarkastusasiakirjat sekä väestönsuojien käyttöönottosuunnitelmat
- Ilmanvaihdon huolto- ja puhdistuspöytäkirjat
- Öljysäiliöiden tarkastuspöytäkirjat

10. VIRANOMAISYHTEISTYÖ

Viranomaisyhteistyöllä pyritään ensisijaisesti turvallisuuden tuottamiseen valvontatyössä mm. vaihtamalla riskitietoa ja toteuttamalla tarvittavia toimenpiteitä, kuten yhteisiä valvontakäyntejä. Yhteistyötä voidaan pitää tehokkaana silloin, kun se on luonteeltaan säännöllistä ja suunnitelmallista ja sen lähtökohdaksi on tunnistettu kaikki olennaiset toimijat.

Satakunnan pelastuslaitoksen viranomaisyhteistyö perusta muotoutuu seuraavien kokonaisuuksien pohjalta:

- Yhteistyö onnettomuuksien ehkäisemisessä: Pelastuslaitoksen tulee onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja turvallisuuden ylläpitämiseksi toimia yhteistyössä muiden viranomaisten sekä alueella

olevien yhteisöjen ja asukkaiden kanssa sekä osallistua paikalliseen ja alueelliseen turvallisuussuunnittelutyöhön. (pelastuslaki 379/2011 42 §)

Jos viranomaiset virkatoimiensa yhteydessä havaitsevat tai muutoin saavat tietää rakennuksessa, asunnossa tai muussa kohteessa ilmeisen palonvaaran tai muun onnettomuusriskin, heidän tulee mahdollisten salassapitosäännösten estämättä ilmoittaa asiasta alueen pelastusviranomaiselle. Ilmoitusvelvollisuus koskee myös kuntaa, muuta julkisyhteisöä ja näiden palveluksessa olevaa henkilöstöä sekä 18 §:n 2 momentissa tarkoitettua hoitolaitoksen ylläpidosta ja palvelu- ja tukiasumisen järjestämisestä huolehtivaa toiminnanharjoittajaa ja tämän palveluksessa olevaa henkilöstöä.

- Onnettomuuskehityksen seuranta: Pelastuslaitoksen tulee seurata onnettomuusuhkien sekä onnettomuuksien määrän ja syiden kehitystä ja niistä tehtävien johtopäätösten perusteella ryhtyä toimenpiteisiin onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja niihin varautumiseksi sekä tarvittaessa tehdä esityksiä muille viranomaisille ja tahoille. (pelastuslaki 379/2011 43 §)
- Viranomaisten yhteistyö: Viranomaisen on toimivaltansa rajoissa ja asian vaatimassa laajuudessa avustettava toista viranomaista tämän pyynnöstä hallintotehtävän hoitamisessa sekä muutoinkin pyrittävä edistämään viranomaisten välistä yhteistyötä. (hallintolaki 434/2003 10 §)
- Selvittämisvelvollisuus: Viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset. (hallintolaki 434/2003 31 §)

10.1. Yhteistyötahot

Valvontatoiminnan suorittamiseksi pelastuslaitos tekee yhteistyötä mm. seuraavien tahojen kanssa:

- ensihoidosta vastaavat
- kaavoittajat
- kunnan eläinlääkärit
- muut pelastuslaitokset
- nuohoojat
- rakennusvalvonnat
- sosiaaliviranomaiset
- tarkastuslaitokset
- ympäristöterveysvalvonnat
- ympäristönsuojelu
- ANS Finland
- AVI
- ELY
- Finrail
- Häätäkeskuslaitos
- ITM Finland
- OTKES
- Poliisi
- Puolustusvoimat
- STUK
- TMF
- Tukes
- Tulli
- VTS Finland
- Väylävirasto

Yhteistyön tavoitteena on kehittää turvallisuuskulttuuria eri yhteistyötahojen kanssa sekä edistää palo- ja henkilöturvallisuutta. Yhteistyötä kehitetään tarvittaessa yhteistyöpalaverilla.

11. SEURANTA

Valvontasuunnitelman valvontasuoritteiden määrän ja laadun toteutumisesta seurataan. Lisäksi pelastuslaitoksen valvontatoiminnan kokonais-tilaa arvioidaan vuosittain esimerkiksi Pelastuslaitosten kumppanuu- verkoston pisteytysmallin mukaisesti. Valvontatyön jatkuvan seurannan tavoitteena on tuottaa tietoa toiminnan kehittämiseksi, luoda ajantasaista tilannekuvaa johtamisen tueksi sekä arvioida toiminnan vaikuttavuutta.

Valvonnan lukumäärään perustuva seuranta

Johtoryhmälle laaditaan pääsääntöisesti kuukausittain raportti A1-A6 valvontakohteiden ja asuinrakennusten tarkastusten toteutumisesta. Vuosineljänneksittäin laaditaan laajennettu raportti, josta ilmenee myös muiden valvontatoimenpiteiden eteneminen (paloturvallisuuden itsearvi- oinnit, jälkitarkastukset, yleisötapahotumien tarkastukset jne.). Raporttia kehitetään jatkuvasti vastaamaan paremmin resurssitarkastelun todelli- suutta.

Valvonnan laatuun perustuva seuranta

Valvonnan laatua seurataan keräämällä palautetta valvontakohteiden edustajilta, valvontatyötä tekeviltä sekä valvonta-asiakirjojen laatua arvi- oimalla

- **Asiakaspalaute**
Valvontakohteiden edustajille osoitetaan mahdollisuus antaa palautetta valvonnan onnistumisesta. Lisäksi vuosittain tehdään rajattu asiakastutkimus, jolla mitataan palotarkastustapahtuman laatua. Asiakaspalautteen keräämisen tarkoituksena on varmistaa, että asiakkaat saavat pelastuslaitokselta valvontasuunnitelman mukaista palvelua. Kyselyn tuloksia hyödynnetään koulutuksen suunnittelussa ja kohdentamisessa.
- **Henkilöstöpalaute**
Valvontatyötä tekeväille henkilöstölle tehdään vuosittain kysely, jolla kartoitetaan valvontatyön onnistumisen edellytyksiä, työtyytyväisyyttä sekä arviota oman ammattitaidon kehittämisen tarpeista. Lisäksi valvontatyötä tekevien kesken suoritetaan sisäistä arviointia. Kyselyn tuloksia sekä muuta henkilöstön antamaa palautetta hyödynnetään koulutuksen suunnittelussa ja kohdentamisessa.
- **Asiakirjojen laatu**
Valvontatoimenpiteistä laadittujen pöytäkirjojen ja muiden asiakirjojen laatua seurataan pelastuslaitoksella sisäisesti. Tarkastelussa huomiota kiinnitetään ymmärrettävyyteen, hyvän hallinnon toteutumiseen sekä julkisen vallan käytöstä annettujen säädösten noudattamiseen. Asiakirjatarkastelun tuloksia hyödynnetään yleisesti koulutuksen suunnittelussa ja lisäksi tarkastelussa havaittuihin puutteisiin reagoidaan esimiestyön keinoin.

Riskitasojen seuranta

- Onnettomuustilastoihin (PRONTO) pohjautuvat havainnot
- Palontutinnan / operatiivisen henkilöstön tuottamat havainnot
- Erheellisten paloilmoitusten määrä
- Mahdollinen alueittain valittava vaikuttavuuden seurannan painopistealue
- Riskitason muutos valvontakohteessa auditoivan palotarkastuksen menetelmin

Seurannan vaikutus turvallisuusviestintään

Turvallisuusviestintä on tärkeä osa onnettomuuksien ehkäisyä. Valvontatyössä muodostuvaa näkemystä turvallisuuden kehittämisen kohteista hyödynnetään turvallisuusviestinnän suunnittelussa ja toteutuksessa. Turvallisuusviestinnän keskeinen tavoite on riskeistä varoittaminen, hyvien toimintamallien jakaminen sekä turvalliseen toimintaan kannustaminen sekä pelastuslaitoksen toiminnan esittely.

12. LIITTEET

Liite 1, Määräaikaisten palotarkastusten ja paloturvallisuuden itsearviointien lukumäärälliset vaateet vuonna 2020

	Porin toimialue	Rauman toimialue	PoSan toimialue	Kaakon toimialue	Yhteensä
A1-A6 valvontakohteet yhteensä	1468	1698	1223	561	4950
A1, Ympäri vuorokautisessa käytössä olevat kohteet	134	145	91	60	430
A2, Opetusrakennukset ja päiväkodit	142	118	47	39	346
A3, Kokoontumis- ja liiketilat	376	381	218	158	1 133
A4, Teollisuus- ja varastorakennukset	498	431	381	130	1 440
A5, Maatalouden tuotantotilat	152	198	327	112	789
A6, muut rakennukset	166	425	159	62	812
Vaaditut määräaikaisten palotarkastukset A1-A6 –kohteisiin 1.1.2020 – 31.12.2020	406*	456*	226*	124*	1212
Asuinrakennukset yhteensä kpl	28778	22492	12092	9809	73171
<ul style="list-style-type: none"> Vaaditut kohdekäynnillä tehtävät palotarkastukset (kolmesta asunnosta ylöspäin mm. kerrostalot) 	80	80	40	40	240
<ul style="list-style-type: none"> Vaaditut paloturvallisuuden itsearviointilomakkeet (alle kolmen asuinhuoneiston rakennukset) 	2880	2250	1210	990	7330
Vaaditut määräaikaisten palotarkastukset ja paloturvallisuuden itsearviointilomakkeet yhteensä asuinrakennuksiin 1.1.2020 – 31.12.2020 (10% yhteismäärästä)	2960	2330	1250	1030	7570
Vapaa-ajan asuinrakennukset yhteensä kpl (tilanne 8.7.2019)	6 697	8016	5 354	1 915	21982
<ul style="list-style-type: none"> Vaaditut paloturvallisuuden itsearviointilomakkeet 	0	0	0	0	0
Vaaditut paloturvallisuuden itsearviointilomakkeet vapaa-ajan asuinrakennuksiin 1.1.2020 – 31.12.2020, jos paloturvallisuuden itsearviointi ulotetaan koskemaan myös vapaa-ajan asuinrakennuksia.	670	810	540	200	2220

*Lisäksi toimialueet ovat ottaneet tavoitteeksi suorittaa vuoden 2020 aikana yhden kolmasosan aiemmin syystä tai toisesta suunnitellusta tarkastuspäivämäärästä myöhässä olevien kohteiden tarkastukset.

Liite 2, Valvontatyön resurssi 2019 ja suunniteltu resurssi 2020

Valvontatyöhön käytettävissä oleva kokonaisresurssi on laskettu käyttämällä henkilötyövuosilaskentaa. Henkilötyövuodet on laskettu KT Kuntatyönantajien ohjeen mukaan, jolloin henkilötyövuoden luku muodostuu seuraavasti: palkallisten palveluksessa olopäivien lukumäärä kalenteripäivinä / 365 * (osa-aikaprosentti/100) * työajasta käytettävissä palotarkastuksen toimenkuvaan. Valvontasuunnitelmassa on esitetty vain laskennan lopputulos toimialueittain.

Käytettävissä olevat henkilötyövuodet 2019

Toimialue	Henkilötyövuodet 2019
Kaakon toimialue	1,57
Pohjois-Satakunnan toimialue	3,60
Porin toimialue	6,57
Rauman toimialue	5,64
Valvonnan kehittäminen (aluepalopäälliköt 4 x 0,2 htv + riskienhallintapäällikkö 0,3 htv + onnettomuuksien ehkäisyn sektorivastuutehtävän hoitaja 0,7 htv)	1,80
Yhteensä kpl	19,18

Valvontatyön henkilötyövuosien suoritteiden tarve on laskettu keskimääräisellä suoritteeseen kuluvalle ajalla, joka on arvio. Valvontatyön henkilötyövuosien koulutukseen määritelty henkilötyövuosien tarve perustuu laskennalliseen arvioon.

Keskimääräisenä henkilötyövuotena on käytetty 1659 tuntia ((252-38) * 7,75h)

Henkilötyövuodet, arvioitu tarve vuonna 2020

Valvontatehtävä	Vuosi 2018 (viimeisin kokonainen vuositilasto, suoritettut toimenpiteet)	Vuonna 2020 suoritettavat toimenpiteet, arvio	Arvio yhteen suoritteeseen käytetystä keskimääräisestä ajasta	Arvio henkilötyövuosien tarpeesta vuodelle 2020
Valvontakohteet A1-A6 • määräaikaiset palotarkastukset	1182	1212	5h	3,65
Asuinrakennukset • määräaikaiset palotarkastukset	1682	300	4h	0,72
Vapaa-ajan rakennukset • ylimääräiset palotarkastukset	36	40	3h	0,07
Asiakirjavalvonta • paloturvallisuuden itsearviointi, asuinrakennukset • muu	1499 483	7330 600	0,5h 4h	2,21 1,45

asiakirjavalvonta				
Jälkivalvonta	55	100	2h	0,12
Viranomaisyhteistyö	363	400	4h	0,96
Kemikaalivalvonta	146	150	8h	0,72
Muut valvontatehtävät mm. • ennakoimaton valvonta	353	400	4h	0,96
Valvontaan liittyvä muu ajankäyttö • yhteistyötahojen palaverit (mm. rakennusvalvonta) • puhelinneuvonta (6% x (htv yhteensä - valvonnan kehittäminen)) • oman valvonnan suunnittelu, seuranta, analysointi (3% x (htv yhteensä - valvonnan kehittäminen)) • sähköpostin käsittely (1h x 214 x (htv yhteensä - valvonnan kehittäminen)) • tarkastuskohteisiin ja palavereihin kuuluva matka-aika (5% x (htv yhteensä - valvonnan kehittäminen))		500	3h	0,90 1,04 0,52 2,24 0,87
Valvonnan kehittäminen (aluepalopäälliköt 4 x 0,2 htv + riskienhallinta-päällikkö 0,3 htv + onnettomuuksien ehkäisyn sektorivastuutehtävän hoitaja 0,7 htv + valvontatiimi 0,2 htv)				2,00
Valvonnan pelastuslaitoksen sisäinen yhteistyö (4% x (htv yhteensä - valvonnan kehittäminen))				0,70
Valvontaan liittyvä koulutus (10 x 7,75 x (htv yhteensä - valvonnan kehittäminen))				0,81
Turvallisuusviestintä (3% x (htv yhteensä - valvonnan kehittäminen))				0,55
Yhteensä kpl				20,49

Vuoden 2020 arvioidun resurssitarpeen tiedottamisesta Porin kaupungin resursseista päättävälle taholle vastaa Satakunnan pelastuslaitoksen johtoryhmä. Johtoryhmä vastaa myös resurssien jakamisesta pelastuslaitoksen toimialueille.

Liite 3, Valvontavälitaulukko A1-A6 kohteet

Ympäri vuorokautisessa käytössä olevien kohteiden valvonta (A1)

Valvontakohteiden A1 – luokkaan kuuluvat kohteet, jotka ovat ympäri vuorokautisessa käytössä. On huomioitava, että kiinteistössä yöpyvät eivät vastaa kohteen turvallisuudesta.

Palotarkastusten ohjeellinen väli	Rakennusluokitus 1994	6 kk [kpl]	12 kk [kpl]	24 kk [kpl]	36 kk [kpl]	48 kk [kpl]	60 kk [kpl]	96 kk [kpl]	120 kk [kpl]
Keskussairaalat, muut sairaalat A100	211, 213		12 ¹⁾						
Terveyskeskusten vuodeosastot A105	214		12 ¹⁾						
Terveydenhuollon erityislaitokset, muut terveydenhuoltorakennukset (vain päiväkäytössä) A110	215, 219					48			
Vanhainkodit, kehitysvammaisten hoitolaitokset A115	221, 223, 229		12 ¹⁾						
Palvelutalot A120									
sprinklattu					36 ²⁾				
sprinklaamaton			12 ²⁾						
Tuettu asuminen ja muut vastaavat poistumisturvallisuusselvityskohteet A125	239			24 ²⁾					
Lasten- ja koulukodit, vankilat, ympäri vuorokautiset päiväkodit A130	222, 241, 231, 239								
vankilat	241		12		36 ³⁾				
lasten- ja nuorisokodit	222			24					
ympäri vuorokautiset päiväkodit				24					
Hotellit, loma-, lepo- ja virkistyskodit, muut majoitusliikerakennukset A135	121, 123, 129			24					
Vuokrattavat lomamökit ja -osakkeet A140	124					48 ⁴⁾		96 ⁵⁾	
Leirintäalueet						48 ⁶⁾			
Asuntolat, muut asuntolarakennukset A145	131, 139						60		

Taulukko A1: Ympäri vuorokautisessa käytössä olevien kohteiden palotarkastusten periaatteellinen valvontaväli

- 1) Tarkastusväli on tiheämpi, mikäli kohteessa ei ole automaattista sammutuslaitteistoa
- 2) Tarkastusväliä voidaan tarkentaa poistumisturvallisuusselvityksen päivittämisen yhteydessä (3 v. välein)
- 3) Avovankilat
- 4) Yritystoimintaa, välitysfirmit
- 5) Pienemmät kokonaisuudet, esim. valvontaa ja ohjeistusta kirjeitse
- 6) Tähtiluokittelu ohjaa tarkastusvälejä.

Opetusrakennusten ja päiväkotien valvonta (A2)

Valvontakohteiden A2 – luokkaan kuuluvat kohteet, jotka ovat ainoastaan päiväkäytössä.

Palotarkastusten ohjeellinen väli	Rakennus- luokitus 1994	6 kk [kpl]	12 kk [kpl]	24 kk [kpl]	36 kk [kpl]	48 kk [kpl]	60 kk [kpl]	96 kk [kpl]	120 kk [kpl]
Päiväkoti A200	231								
alle 25 paikkaa							60		
25-100 paikkaa					36				
yli 100 paikkaa				24					
Yleissivistävät oppilaitokset A205	511		12						
Keskiasteen oppilaitokset A210	521			24					
Korkeakoulut ja tutkimuslaitokset A215	531, 532					48			
Muut opetusrakennukset mm. kansanopistot yms. A220	541, 549						60		

Taulukko A2: Opetusrakennusten ja päiväkotien palotarkastusten periaatteellinen valvontaväli

Kokoontumis- ja liiketilojen valvonta (A3)

Valvontakohteiden A3 – luokkaan kuuluvat kohteet, joissa on satunnaisia kävijöitä, joille poistumisen hahmottaminen voi olla vaikeaa. Kohteen toiminnasta ja turvallisuudesta vastaavat eivät välttämättä ole aina paikalla.

Palotarkastusten ohjeellinen väli	Rakennusluokitus 1994	6 kk [kpl]	12 kk [kpl]	24 kk [kpl]	36 kk [kpl]	48 kk [kpl]	60 kk [kpl]	96 kk [kpl]	120 kk [kpl]
Liike- ja tavaratalot, myymälähallit, kauppakeskukset A300									
alle 400 m ²	111, 112, 119								120
400-2 499 m ²	111, 112, 119					48			
2 500- 9 999 m ²	111, 112, 119			24					
10 000 m ² tai enemmän	111, 112, 119		12						
Anniskeluravintolat A305									
alle 50 asiakaspaikkaa	141							96	
50-500 asiakaspaikkaa	141				36				
yli 500 asiakaspaikkaa	141		12						
Ruokaravintolat ¹⁾ A310									120
Teatteri- ja konserttirakennukset A315	311, 312								
paikkaluku yli 300			12						
paikkaluku korkeintaan 300						48			
Kirjasto-, museo- ja näyttelyhallirakennukset A320	322, 323, 324								
Kirjastot ja museot							60		
Näyttelyhallit				24					
Uskonnollisten yhteisöjen rakennukset A325	341, 342, 349					48 ²⁾			
Muut kokoontumisrakennukset, kuten seura- ja kerhorakennukset sekä urheilu- ja kuntoilurakennukset A330	331, 351, 352, 353, 354, 359, 369						60		
Liikenteen rakennukset A335	161, 162, 163, 164, 169								
lentotermiinaalit ja maanalaiset liikenneasemat	161		12						
muut liikenteen rakennukset	162, 163, 164, 169						60 ³⁾		

Taulukko A3: Kokoontumis ja liiketilojen palotarkastusten periaatteellinen valvontaväli.

1) Kohteella voi olla anniskelulupa, mutta toiminta on painottunut lounas- tai päivällisruokailuun

2) Tilan sallittu maksimihenkilömäärä voi vaikuttaa tarkastusväliin

3) Esim. maanalaiset pysäköintitilat, ei yksittäiset autokatokset

Teollisuus- ja varastorakennusten valvonta (A4)

Valvontakohteiden A4 – luokkaan kuuluvat kohteet ovat pääosin työpaikkarakennuksia, joiden tilat ja toiminnot ovat yleensä tiloissa oleville tuttuja.

Palotarkastusten ohjeellinen väli	Rakennusluokitus 1994	6 kk [kpl]	12 kk [kpl]	24 kk [kpl]	36 kk [kpl]	48 kk [kpl]	60 kk [kpl]	96 kk [kpl]	120 kk [kpl]
Energiantuotannon rakennukset A400	611, 613								
alle 1 000 m ²							60		
1 000 m ² tai enemmän				24					
Infrastruktuurin kannalta merkittävät ¹⁾ A405			12						
Teollisuushallit ja muut teollisuusrakennukset ²⁾ A410	691, 699								
alle 1000 m ²							60		
1000-4 999 m ²				24					
yli 5 000 m ²			12						
Teollisuus- ja pienteollisuustalot ²⁾ A415	692								
alle 1 000 m ²									120
1 000 m ² tai enemmän				24					
Varastorakennukset ²⁾ A420									
alle 1 000 m ²	711, 712, 719								120
1 000-9 999 m ²	711, 712, 719					48			
10 000 m ² tai enemmän	711, 712, 719			24					

Taulukko A4: Teollisuus- ja varastorakennusten palotarkastusten periaatteellinen valvontaväli.

1) Myös muut kuin energiahuollon kannalta merkittävät kohteet, kuten kaukolämpö, vesihuolto, maakaasu, teletekniikka jne. sekä YTS -kohteiden huomiointi kuten esim. Huoltovarmuuskeskuksen varmuusvarastot jne.

2) Palovaarallisuusluokka ja varastoitavien tavaroiden ja tuotteiden vaihtuvuus on otettava huomioon esim. satamissa ja logistiikkakeskuksissa.

Maatalouden tuotantotilojen valvonta (A5)

Valvontakohteiden A5 -luokkaan kuuluvat kohteet, joissa on tyypillisesti paljon eläimiä ja elintarvikkeiden tuotantoa.

Palotarkastusten ohjeellinen väli	Rakennus- luokitus 1994	6 kk [kpl]	12 kk [kpl]	18 kk [kpl]	24 kk [kpl]	36 kk [kpl]	48 kk [kpl]	60 kk [kpl]	96 kk [kpl]	120 kk [kpl]
Kohteella on aluehallintoviranomaisen ympäristölupa A500	811, 819		12							
Kohteella on kunnan ympäristölupa (alempi raja) A505								60		
Viljankuivaamorakennukset ¹⁾ A510	891					36		60		
Muut maataloustuotantorakennukset ²⁾ A510	892, 893, 899	Tapauskohtainen harkinta								

Taulukko A5: Maatalousrakennusten palotarkastusten periaatteellinen valvontaväli.

- 1) Jos kohde ei ole osa aluehallintoviranomaisen tai kunnan ympäristölupaan liittyvää toimintaa, vaan esim. kyläyhteisön yhteinen viljankuivaamo, tarkastusvälin lähtökohta on 36 kk. Yksittäisen viljelijän käytössä olevan pienen viljankuivaamon tarkastusvälin lähtökohta on 60 kk, käyttöaste tiuhentaa tai harventaa tarkastusväliä.
- 2) Muiden maataloustuotantorakennusten (rakennusluokitus 892, 893, 899) tarkastusväli määritellään tapauskohtaisesti

Muiden rakennusten valvonta (A6)

Valvontakohteiden A6 -luokkaan kuuluvat muut kohteet, joissa henkilö-, omaisuus- ja ympäristöriskit edellyttävät tarkempaa riskitarkastelua.

Palotarkastusten ohjeellinen väli	Rakennus- luokitus 1994	6 kk [kpl]	12 kk [kpl]	24 kk [kpl]	36 kk [kpl]	48 kk [kpl]	60 kk [kpl]	96 kk [kpl]	120 kk [kpl]
Toimistot ja työpaikatilat A600	151								120
Palo- ja pelastustoimen rakennukset A605	721, 722, 729						60		
Rakennus ei kuulu mihinkään muuhun ryhmään, mutta on kytketty hätäkeskukseen ¹⁾ A610							60		
Palo- ja räjähdysvaaralliset tilat A615 kylmä jakeluasema, ei rakennuksia jakeluasemat, esim. liikennemyymälät					36				
				24					
Seveso-kohteet ja muut vastaavat A620 turvallisusselvityslaitos toimintaperiaatelaitos lupalaitos ilmoituslaitos kemikaaliratapihat ja satamien vaarallisten aineiden kentät, maaliikenteen logistiikkakeskukset ²⁾			12						
			12						
				24					
					36				
			12						
Turvetuotantoalueet A625			12						
Kulttuurihistoriallinen rakennus A630 Haag -listan rakennukset ³⁾ muut kohteet ⁴⁾			12	24	36	48			
			Tapauskohtainen harkinta						
Muut rakennukset ja kohteet ⁵⁾ A635	999	Tapauskohtainen harkinta							

Taulukko A6: Muiden rakennusten palotarkastusten periaatteellinen valvontaväli.

- 1) Esim. automaattisella paloilmittimella varustetut autohallit
- 2) Trafi on määritellyt kemikaaliratapihat. Logistiikkakeskusten ja -maaliikenneterminalien tarkastusväliä määriteltäessä on huomioitava ainakin toiminnan laajuus ja mahdollisten vaarallisten aineiden osuus tavaravirrasta
- 3) Kansallista kulttuuriomaisuutta edustavat rakennus- ja kokoelmakohteet, jotka on nimetty Haagin yleissopimuksen mukaisessa toistaiseksi vahvistamattomassa kulttuuriomaisuuden luettelossa (ensisijainen verrattuna A3 -luokan kohteiden ohjeelliseen tarkastusväliin.)
- 4) Kulttuurihistorialliset rakennus- ja kokoelmakohteet, joiden valvontaväliä ei ole määritetty luokissa A1-A6.
- 5) Esim. kaivokset, maanalainen rakentaminen, liikennetunnelit

Kansallisesti arvokas kulttuuriomaisuus on inventoitu Haag -listassa. Haag-inventointiluettelo on luonteeltaan viranomais selvitys, joka on tarkoitettu ensisijaisesti viranomaisten käyttöön normaaliolojen riskienhallintaa ja poikkeusoloja koskevaa valmiussuunnittelua varten.